

paa Flensborg Fjord saavel for Stationerne mellem Flensborg og Graasten som for Stationerne paa Broager. Man kan komme til Sønderborg med Damperen, men man kan lige saa godt komme til Graasten, og fra de Sogne, der ligger ved Banen Tinglev—Graasten—Sønderborg, kan man lige let komme i begge Retninger, til Sønderborg og til Graasten. Broager har foruden Dampskibsforbindelsen ogsaa Sidebanen Vester Saatrup til Skelle. Man kan derfor ad Banen komme lige saa vel til Graasten som til Sønderborg.

En saadan Fordeling af Omraadet, at i hvert Tilfælde største Delen af Sundeved blev lagt ind under Graasten Retskreds, vilde gøre, at der opstod to passende store Retskrede, Graasten med ca. 20 000 Indbyggere og Sønderborg med Als med henved 30 000 Indbyggere. I Øjeblikket er der 3 Retskrede, der alle har Sæde i Sønderborg, og der er, saa vidt mig bekendt, ansat 3 Underretsdommere der. Aabenraa Amt, som ogsaa maa afgive nogle Sogne, har sin Underret i Aabenraa, hvor der er ansat 2 Underretsdommere. Det er saaledes i alt 5 Underretsdommere, der har dette Omraade at arbejde i; men jeg har Udtalelser fra kompetente Mænd, der gaar ud paa, at ved en Inddeling som den, jeg her har skitseret, hvor Sønderborg og Als kom til at danne een Retskreds, og hvor Graasten med Sundeved kom til at danne en anden, vilde Antallet af Retsager blive tilnærmelsesvis det samme i begge Retskrede, og jeg har ligeledes Udtalelser for, at een Dommer i saa Fald vilde kunne overkomme Arbejdet saavel i Aabenraa som i Graasten og Sønderborg, saa at det samtidig vilde betyde en Besparselse at faa denne nye Ordning, idet man eventuelt kunde gaa fra et Antal af 5 Dommere til 3. Og er der Tale om Sparsommelighed, var det maaske ikke ganske uvæsentligt.

Jeg tror, at en By som Sønderborg har Raad til at vise nogen Forstaaelse i denne Forbindelse. Sønderborg har ved Genforeningen faaet Søndre Landsret, den har faaet en Afdeling af Rigshospitalet, den har faaet Invalidehospitalet og flere andre gode Ting, saa den vil ikke komme til at lide nogen Skade; den maa nok kunne unde Graasten at faa Sædet for en Underret. Og jeg lægger saa meget mere Vægt paa, at denne Ordning maa kunne gennemføres, som Graasten netop ligger i et vanskeligt Omraade efter Grænseflytningen, et Omraade, hvor vi maa ønske, at der fra dansk Side bliver lagt Faktorer

ned, som kan have en heldig Indflydelse paa Udviklingen, ogsaa i national Henseende. Jeg vil endnu en Gang bede den højtærede Justitsminister om, at Underretskredsen Graasten, om hvis Oprettelse der er givet Løfte, maa faa et Omfang, som gør, at den bliver levedygtig, ogsaa ud i Fremtiden.

Dernæst skal jeg sige et Par Ord om et Forhold, der ogsaa er opstaaet i Anledning af Genforeningen. Dette, at Danmark har faaet nationale Mindretal indenfor sine Grænser, stiller Forvaltningen og Lovgivningsmagten nye Problemer. Vi har fra første Færd fra dansk Side stillet os paa det Standpunkt, at vi anerkender Mindretalenes Ret. Vi har vist det i Praksis ved at gennemføre en frisindet Lovgivning saavel paa Kirkens som paa Skolens Omraade, og i Øjeblikket er der ingen særlige Vanskeligheder med at faa disse Mindretal betjent, thi der sidder endnu en hel Række af tysk uddannede Præster og Lærere, som er i Stand til paa fuldt ud fyldestgørende Maade at betjene disse Mindretal paa deres eget Sprog. Men vi forudser, at den Tid kommer, da disse Mænd paa Grund af Alder eller Sygdom eller af andre Aarsager maa trække sig tilbage, og vi maa da være betænkte paa at skaffe Erstatning med Mænd, der er uddannet paa en saadan Maade, at Mindretallene virkelig er tjente med at lade sig betjene af dem, og saa vidt det er mig bekendt, har de paa-gældende Ministre, saavel den højtærede Kirkeminister som den højtærede Undervisningsminister, allerede under Overvejelse at forberede en saadan Uddannelse. Jeg vil gerne fra denne Plads udtale min og mine Venners Tilslutning til, at dette bliver gjort paa saa betryggende og tilfredsstillende Maade, som det er muligt. Jeg mener, at den danske Stat har en Pligt til at skaffe de nationale Mindretal de Præster og Lærere, som de kan gøre Krav paa, og skaffe disse uddannet saaledes, at de er fuldt ud fortrolige med tysk Sprog og tysk Aandsliv, saa at Mindretallene virkelig kan være tilfredse med den Betjening, der bliver budt dem. Men paa den anden Side maa den danske Stat ogsaa have en Interesse i, at det ikke bliver landsfremmede Mænd, der kommer ind, at det bliver Mænd, som forstaar danske Forhold og er fuldt hjemme i dansk Aandsliv, der senere vil faa den videre-gaaende Uddannelse til at blive Tjenere for dette nationale Mindretal, og jeg tror, at naar begge de paagældende Ministerier har taget Sagen i deres Haand,